

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/135/2002

PREFERENCJE PARTYJNE W SIERPNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w sierpniu¹, udział w nich wzięłoby 52% ankietowanych - o 2 punkty więcej niż w lipcu. Tym samym zahamowaniu uległa występująca od maja tendencja do spadku liczby Polaków wyrażających chęć uczestniczenia w wyborach. Niemniej nadal odsetek ten jest o 8 punktów mniejszy niż w kwietniu i marcu. Jednocześnie wśród potencjalnych wyborców pogłębiła się dezorientacja. Obecnie aż jedna piąta zdeklarowanych uczestników wyborów (20%) - o 6 punktów więcej niż w poprzednim miesiącu - nie ma wyrobionego zdania co do tego, na którą partię głosować. Jest to najwyższy od ostatnich wyborów parlamentarnych odsetek badanych, którzy chcą uczestniczyć w ewentualnym akcie wyborczym, ale nie znajdują partii, którą chcieliby poprzeć.

Największym poparciem potencjalnych wyborców mających sprecyzowane sympatie polityczne cieszy się - tak jak w poprzednich miesiącach - SLD, na które chce głosować 30% tej grupy respondentów (tyle samo co w lipcu). Można więc powiedzieć, że obserwowany od lutego spadek poparcia dla tej partii uległ zahamowaniu. SLD ma najwięcej zwolenników wśród pracowników umysłowych niższego szczebla, a także w najstarszej grupie badanych.

Zeszłomiesięczny wzrost notowań Samoobrony RP, która w lipcu znalazła się na drugim miejscu, okazał się incydentalny. Obecnie mogłaby ona liczyć na 12% głosów. Samoobrona ma stosunkowo największe poparcie na wsi i w małych miastach. Na drugie miejsce w rankingu partii wysunął się PiS, który ma poparcie największe z dotychczas zanotowanych (15%). Partia ta ma najwięcej zwolenników w wielkich miastach.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (147) przeprowadzono w dniach 2-5 sierpnia 2002 roku na 967-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach i mających sprecyzowane sympatie polityczne*							
	I 2002	II 2002	III 2002	IV 2002	V 2002	VI 2002	VII 2002	VIII 2002
	w procentach							
Sojusz Lewicy Demokratycznej	40	47	35	33	34	31	30	30
Prawo i Sprawiedliwość	11	9	11	11	10	14	12	15
Samoobrona RP	8	10	11	10	13	14	17	12
Platforma Obywatelska RP	12	11	10	12	11	10	12	10
Polskie Stronnictwo Ludowe	8	8	9	12	9	8	7	10
Liga Polskich Rodzin	6	7	10	6	7	8	8	8
Unia Wolności	3	2	3	3	5	5	4	5
Unia Pracy	3	1	2	4	3	4	3	4
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	2	3	4	3	2	1	3	2
Ruch Społeczny / RS AWS	4	2	2	2	2	1	1	1
Unia Polityki Realnej	1	1	1	2	1	1	1	1
Polska Partia Socjalistyczna	0	0	0	0	1	0	0	1
Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe	-	0	0	1	0	0	0	0
Stronnictwo Konserwatywno-Ludowe - RNP	-	0	0	0	0	0	0	0
Partia Ludowo-Demokratyczna	-	0	0	0	0	0	0	0
Inne	1	0	1	1	2	2	1	1
N=	494	475	563	558	491	481	445	400

*Uwaga: W tabeli nie uwzględniono odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Wielkość poparcia dla poszczególnych ugrupowań jest procentowana do tej grupy wyborców, którzy po pierwsze - chcą uczestniczyć w wyborach, po drugie - wiedzą, na kogo będą głosować.

Z pozostałych partii znaczący wzrost poparcia - do 10% (o 3 punkty więcej niż w lipcu) - uzyskało PSL. Również PO RP popiera co dziesiąty potencjalny wyborca (10%), ale w porównaniu z ubiegłym miesiącem partia ta straciła 2 punkty. Nie zmieniło się poparcie dla LPR (8%). W tym miesiącu UW zyskała 1 punkt i ponownie znalazła się na granicy pięcioprocentowego progu wyborczego. Także 1 punkt zyskała UP, którą obecnie poparłoby 4% potencjalnych uczestników głosowania. Na KPEiR gotowych jest głosować 2% wyborców o sprecyzowanych preferencjach. Pozostałe partie uzyskały znikome poparcie.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział? 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału (%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	52	21	28	967
Płeć				
Mężczyźni	57	17	26	462
Kobiety	47	24	29	505
Wiek				
18-24 lat	48	21	32	149
25-34	42	22	35	174
35-44	58	20	23	166
45-54	56	23	21	216
55-64	62	18	19	107
65 lat i więcej	48	18	35	155
Miejsce zamieszkania				
Wieś	50	23	27	355
Miasto do 20 tys.	51	15	34	119
20-100 tys.	49	19	32	195
101-500 tys.	55	20	25	187
501 tys. i więcej mieszk.	58	24	17	111
Wykształcenie				
Podstawowe	42	26	32	243
Zasadnicze zawodowe	48	22	30	266
Średnie	55	18	27	360
Wyższe	76	11	13	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	81	11	8	53
Prac.umysł.niż.szczębla	59	20	21	84
Pracownicy fiz.- umysł.	34	25	41	79
Robotnicy wykwalifikowani	45	26	29	82
Robotnicy niewykwalifik.	47	23	31	50
Rolnicy	53	21	26	56
Pracujący na własny rach.	44	36	21	43
Bierni zawodowo				
Renciści	57	16	27	106
Emeryci	55	17	28	171
Uczniowie i studenci	53	16	31	56
Bezrobotni	47	23	31	134
Gospodynie domowe i inni	49	22	29	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	63	14	22	130
spółce właścicieli	46	27	27	74
prywatnych i państwa	46	27	27	176
sekt. pryw. poza rolnict.	48	23	29	65
prywatnym gosp. rolnym				
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	44	22	33	104
300-399	51	25	24	68
400-599	43	24	33	169
600-800	52	20	28	154
Powyżej 800 zł	66	13	22	135
Ocena własnych war. mater.				
Złe	47	22	31	309
Średnie	51	22	27	448
Dobre	60	16	24	210
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	65	16	20	51
Raz w tygodniu	53	23	24	517
1-2 razy w miesiącu	51	17	32	122
Kilka razy w roku	45	22	33	178
W ogóle nie uczestniczy	48	15	37	96
Poglądy polityczne				
Lewica	67	15	18	244
Centrum	49	22	30	247
Prawica	68	16	16	191
Trudno powiedzieć	31	28	41	285

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	KPEiR	LPR	PO RP	PPS	PSL	PiS	RS AWS	Samoobrona
Ogółem	2	8	10	1	10	15	1	12
Płeć								
Mężczyźni	1	7	9	1	9	18	1	13
Kobiety	4	10	10	0	10	11	2	10
Wiek								
18-24 lat	0	8	16	0	7	20	0	15
25-34	0	8	18	2	4	9	2	6
35-44	3	7	6	1	18	24	0	9
45-54	3	9	10	0	9	10	2	13
55-64	8	6	4	0	7	15	1	23
65 lat i więcej	1	13	3	2	11	14	2	5
Miejsce zamieszkania								
Wieś	2	10	5	0	17	10	1	21
Miasto do 20 tys.	0	5	7	4	15	11	1	14
20-100 tys.	8	7	20	0	3	12	4	4
101-500 tys.	1	9	8	1	5	23	0	8
501 tys. i więcej mieszk.	0	7	13	0	2	24	2	2
Wykształcenie								
Podstawowe	1	10	3	1	15	12	2	16
Zasadnicze zawodowe	6	10	7	1	10	11	2	22
Średnie	2	8	10	1	9	19	1	8
Wyższe	0	5	21	0	6	16	0	0
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	5	26	0	0	17	0	2
Prac. umysł. niż. szczebla	0	8	11	0	9	8	0	6
Pracownicy fiz.- umysł.	0	8	9	0	8	9	0	13
Robotnicy wykwalifikowani	0	10	6	4	3	19	0	15
Robotnicy niewykwalifik.	0	10	7	0	17	27	0	11
Rolnicy	0	20	5	0	39	0	0	30
Pracujący na własny rach.	0	0	11	0	0	26	9	0
Bierni zawodowo								
Renciści	10	13	6	0	11	1	3	19
Emeryci	5	8	8	1	9	17	3	7
Uczniowie i studenci	0	2	17	0	16	19	0	27
Bezrobotni	0	5	7	2	5	28	2	4
Gospodynie domowe i inni	7	10	0	0	8	14	0	21
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	0	5	9	0	8	22	0	5
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	0	5	24	4	0	12	0	20
sekt. pryw. poza rolnict.	0	9	11	0	4	14	2	2
prywatnym gosp. rolnym	0	18	4	0	39	3	0	27
Dochody na jedną osobę								
Do 299 zł	11	6	5	0	13	15	2	16
300-399	3	10	6	4	13	16	3	14
400-599	1	17	6	2	6	16	0	12
600-800	2	6	11	0	8	14	5	12
Powyżej 800 zł	4	6	14	0	2	16	1	2
Ocena własnych war. mater.								
Złe	6	12	9	3	6	12	2	16
Średnie	1	8	2	0	14	18	2	12
Dobre	1	5	22	0	6	13	0	6
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	5	28	12	0	0	13	0	10
Raz w tygodniu	3	10	9	0	15	16	2	12
1-2 razy w miesiącu	0	2	6	0	5	15	2	19
Kilka razy w roku	2	4	17	3	5	11	0	4
W ogóle nie uczestniczy	0	0	6	0	0	17	0	17
Poglądy polityczne								
Lewica	1	4	0	1	5	6	0	7
Centrum	3	7	16	0	14	13	1	17
Prawica	2	13	20	0	10	30	2	5
Trudno powiedzieć	5	11	0	2	15	7	3	33

(continued)

Tabela 2 cd. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?
(%)

	SLD	UPR	UP	UW	ZChN	Inne partie	Liczba osób
Ogółem	30	1	4	5	0	1	400
Płeć							
Mężczyźni	30	1	2	5	0	2	228
Kobiety	30	0	6	5	0	0	172
Wiek							
18-24 lat	21	4	2	6	0	0	56
25-34	28	0	11	10	0	3	62
35-44	19	0	1	8	0	4	76
45-54	37	1	4	3	0	0	99
55-64	29	0	6	2	0	0	53
65 lat i więcej	44	0	2	2	2	0	54
Miejsce zamieszkania							
Wieś	23	2	4	4	0	0	136
Miasto do 20 tys.	35	0	3	6	0	0	48
20-100 tys.	36	0	4	3	0	0	74
101-500 tys.	30	0	5	3	1	5	87
501 tys. i więcej mieszk.	32	0	5	14	0	0	55
Wykształcenie							
Podstawowe	24	3	7	5	0	0	73
Zasadnicze zawodowe	26	0	3	3	0	0	101
Średnie	36	0	4	1	1	1	159
Wyższe	26	1	1	17	0	5	67
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier. i inteligencja	18	0	1	25	0	8	42
Prac.umysł.niż.szczebla	51	0	0	4	0	3	41
Pracownicy fiz.- umysł.	40	0	14	0	0	0	16
Robotnicy wykwalifikowani	36	0	0	6	0	0	26
Robotnicy niewykwalifik.	24	0	4	0	0	0	18
Rolnicy	0	0	7	0	0	0	26
Pracujący na własny rach.	37	7	0	10	0	0	14
Bierni zawodowo							
Renciści	28	0	8	0	0	0	47
Emeryci	33	0	5	3	1	0	73
Uczniowie i studenci	11	0	2	6	0	0	26
Bezrobotni	35	5	4	3	0	0	52
Gospodynie domowe i inni	34	0	6	0	0	0	19
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	43	0	2	7	0	0	69
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	16	0	2	3	0	14	31
sekt. pryw. poza rolnict.	33	2	2	20	0	0	54
prywatnym gosp. rolnym	1	0	6	0	0	0	28
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	21	0	4	7	0	0	38
300-399	27	0	4	0	0	0	27
400-599	34	0	7	0	0	0	51
600-800	33	0	2	6	0	0	65
Powyżej 800 zł	35	1	2	14	0	2	79
Ocena własnych war. mater.							
Złe	27	0	5	3	0	0	112
Średnie	30	2	5	4	0	0	179
Dobre	32	0	2	8	0	4	110
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	32	0	0	0	0	0	25
Raz w tygodniu	20	0	5	6	0	0	222
1-2 razy w miesiącu	33	6	8	5	0	0	44
Kilka razy w roku	50	0	0	4	0	1	68
W ogóle nie uczestniczy	48	0	4	4	0	3	37
Poglądy polityczne							
Lewica	68	0	5	3	0	0	137
Centrum	19	0	4	4	0	1	96
Prawica	2	3	2	10	1	0	121
Trudno powiedzieć	13	0	6	0	0	6	47